

Pasientforløp for kols pasientar

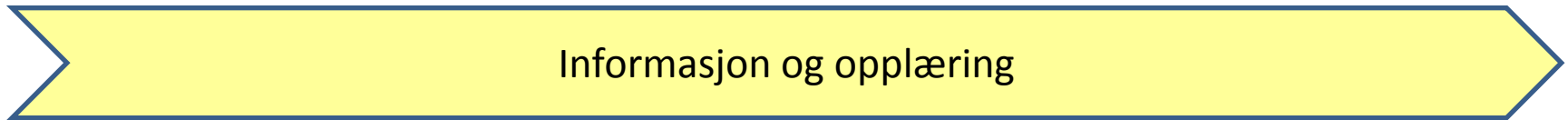
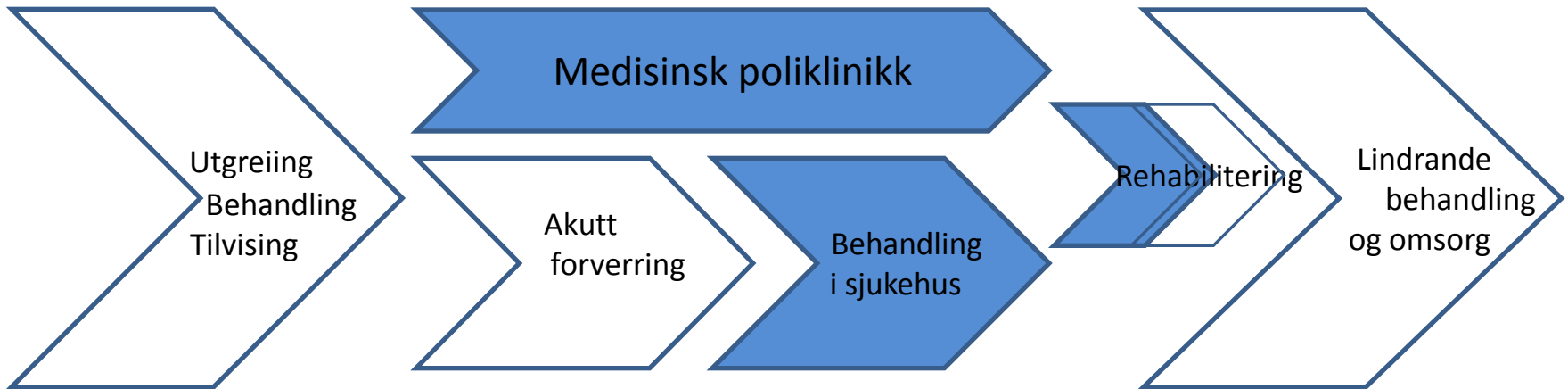
Fargekode:

- Kommunehelsetenesta
- Spesialisthelsetenesta
- Informasjon

Kommunehelsetenesta

Spesialisthelsetenesta

Kommunehelsetenesta

Sjukdomsskildring

Dokument og linkar

Prosjektdokument

Dei vanlegaste symptoma:

- Tung pust i aktivitet
- Langvarig hoste, eventuelt med oppspytt
- Gjentekne infeksjonar i luftvegane

Diagnostikk:

- Symptom, kliniske tegn og funksjonsnivå
- Røykevanar og risikofaktorar i arbeid
- Kols i familien
- Komorbiditet/differensialdiagnosar (andre sjukdomar)

Undersøkingar:

- Spirometri
- Blodprøvar
- Røntgen thorax
- Pulsoksymetri
- Elektrokardiografi(EKG)
- Sjølvrapporterings skjema

Pasient:

- Følge opp kontrollar hjå fastlege
- Kontakte fastlegen ved forverring
- Delta aktivt i planlegging av eigenbehandling
- Kontakt fastlege ved behov for informasjon, opplæring og meistringshjelp

Fastlegen:

- Legge til rette for god eigen behandling og meistring
- Tilby røykeslutt
- Nytte kriteria for tilvisning spesialisthelsetenesta
- Eventuelt tilvisning til kontrollar hjå spesialisthelsetenesta

Rehabilitering:

- Tilbod om treningsretteiing av fysioterapeut, individuell eller i grupper
- Tilbod om Kols meistringskurs
- Tilbod om tilvisning til Frisklivssentral
- Tilbod om kontakt NAV
- Tilbod om kontakt ergoterapeut ved behov om hjelpemiddel

Heimesjukepleie / sjukeheim:

- «Lungekontakt» som jevnleg tek kontakt kan gje meistringshjelp, forebygge feil bruk av medisinar og utstyr, og forebygge utvikling av angst og depresjon.
- Individuell Plan opprettast ved behov.
- Øyeblikkeleg hjelp plass og korttidsplass på sjukeheim

- [Fakta om kols - LHL](#)
- [Fakta om kols – NAAF](#)
- [Å leve med kols- brosjyre](#)
- [Røyketelefonen 800 400 85](#)
- [Røykestopp-slutta.no](#)
- [Nasjonale faglige retningslinjer for røykeavvenning i primærhelsetjenesten](#)
- [Kols – fakta om kronisk obstruktiv lungesjukdom](#)
- [BMJ/Best practice – British medical Journal- Symptom, diagnose, behandling og oppfølging](#)
- [Fysisk aktivitet i førebygging og behandling](#)
- [Kols og psykisk helse](#)
- [Vaksine mot influensa](#)
- [Vaksine mot lungebetennelse](#)
- [Helse Førde LMS](#)
  - [Kols meistringskurs](#)
- [Enkle øvingar](#)

Fastlege

Spesialist-helsetenesta
ved innlegging for andre sjukdomar

Personar med kols kan på ulike tidspunkt i sjukdomsforløpet få behov for tilbod i spesialisthelsetenesta

Kven skal vurderast for tilvisning?

- Personar med komorbide lidningar (andre lidningar/sjukdomar)
- Personar som treng særleg medisinsk teknisk utstyr
- Akutt forverring av kols
- Personar med lungebetennelse med behov for antibiotikabehandling
- Oppstart av oksygenbehandling
- Hjelp til å utarbeide eigenbehandlingsplan
- Personar som vil delta på kols-meistringskurs

Kva skal stå i henvisninga?

- Undersøkingar som bør vera gjort og iverksatt medisinerer før ein tilviser pasienten:
  - spirometri med reversibilitetstest, blodprøvar og EKG
- Anamnese
- Kliniske funn
- Symptom

- [Røyketelefonen 800 400 85](#)
- [Røykestopp-slutta.no](#)
- [Praksiskonsulentordninga](#)
- [Helsedialog.no](#)
- [BMJ/Best practice – British medical Journal- Symptom, diagnose, behandling og oppfølging](#)
- [Å vera pårørende til lungesjuka](#)
- [Angst følger kols](#)
- [Tar angsten på alvor](#)
- [Min Oksygenperm](#)
  - Eigenbehandlingsskjema
  - Enkle øvingar
  - Avspenning
  - Metode for å løysa slim
  - Øvingar når du er tung i pusten
  - Eksempel på inhalatorar
  - Eksempel på oksygenapparat

- [Individuell plan](#)
- [Oksygenbehandling](#)
- [UpToDate – symptomer, diagnose, behandling og oppfølging](#)
- [Felleskatalogen – pasientutgaven](#)
- [Å reise med oksygen](#)
- [Helse Førde LMS](#)
- [Forløpsgruppe kols](#)

Fastlege

Helsepersonell
Heimesjukepleie
Sjukeheim

Akuttmottak

- Behandlingsprosedyre ved mottak av pasient med kols
- Akuttbehandling med Non-invasiv ventilasjonsstøtte (oksygentilførsel)

Intensiv

- Standardprosedyre for intensiv pasient
- Non-invasiv ventilasjonsstøtte (oksygentilførsel)

Sengepost/medisinsk poliklinikk

- Behandling stabil kols
- Kols forverring, observasjon og tiltak
- Inhalasjonsundervisning
- Tilby røykeslutt
- Ved/før utskriving:
  - utarbeide egenbehandlingsplan ut frå behandlingsmål
  - følgje retningslinje for utskrivingsklare pasientar
  - tilbod om kols meistringskurs
  - informasjon om influensa/pneumokokk vaksinasjon
  - ved ynskje og behov gje tilbod om Individuell Plan/koordinator
- Avtale oppfølging hjå eigen lege

- [Akuttbehandling med NIV \(oksygentilførsel\)](#)
- [Sjekkliste BIPAP Vision standard-innstillingar](#)
- [Munnstell til respiratorpasient](#)
- [Røyketelefonen 800 400 85](#)
- [Røykestopp-slutta.no](#)
- [Oksygenbehandling i sjukehus](#)
- [Legemidler ved røykeslutt](#)
- [Kols testen CAT – test](#)
- [Utskriving av pasientar frå sjukehus](#)
- [Min Oksygenperm](#)
  - Metode for å løyse slim
  - Øvingar når du er tung i pusten
  - Avspenning
  - Eksempel på oksygenapparat
  - Eksempel på inhalatorar
  - Eigenbehandlings skjema

Lege

Sjukepleiar

Anna
helsepersonell

Aktuelle undersøkingar

- Spirometri
- Gassdiffusjonstest (TLCO)
- EKG, Oxymetri, gangtest, nattregistrering, røntgen thorax evt. CT thorax
- Blodprøver
- Cat test kols vurdering
- Sjekke medikamentbruk og inhalasjonsteknikk

Behandling av kols

- Kols, behandling (farmakologisk og ikkje farmakologisk)
- Kols, eigenbehandlingsplan
- Tilby Individuell Plan/ koordinator til alle som ynskjer og har behov for langvarige og koordinerte tenester.
- Tilbod om ernæringsfysiolog
- Tilbod om ergoterapi

Vurdere oppfølging i spesialisthelsetenesta

Dokument og linkar

- [Min Oksygenperm](#)
  - Eigenbehandlingsskjema
  - «Øvingar» når du er tung i pusten
  - Enkle øvingar
  - Metode for å løysa slim
  - Avspenning
  - Eksempel på inhalatorar
  - Eksempel på oksygenapparat
- [Kols testen CAT – test](#)
- [Røykestopp-slutta.no](#)
- [Røyketelefonen 800 400 85](#)
- [Helse Førde LMS](#)
  - [Kols meistringskurs](#)

Lege

Lunge-
sjukepleiar

Ergo-/
fysioterapeut

Anna
helsepersonell

Poliklinikk.

- Diagnostiserer, behandler og føl opp pasienten tilvist frå fastlege eller sjukehus
- Tilvisning til kols – meistringskurs

Lærings – og meistringssenter

- Kols - meistringskurs

Rehabilitering – private institusjonar

- Glittre klinikken
- Granheim lungesjukehus

- Røykestopp-slutta.no
- [Røyketelefonen 800 400 85](http://Røyketelefonen.800.400.85)
- [Rehabilitering ved forverring av alvorleg Kols](#)
  - [Glittre klinikken](#)
  - [Granheim](#)
- [Å reise med oksygen](#)
- [Min Oksygenperm](#)
  - Eks. på inhalasjonsapparat
  - Eks. på oksygenapparat
  - Metode for å løysa slim
  - Enkle øvingar
  - Øvingar når du er tung i pusten
  - Avspenning
  - Eigenbehandlings skjema
- [Helse Førde LMS](#)
  - [Kols meistringskurs](#)

Lege

Sjuepleiar

Anna
helsepersonellErgo- /
fysioterapeut

Pasient er utskreven frå sjukehus etter forverring av kols. Kan ha behov for rehabiliteringsopphald på sjukeheim

Korttidsopphald på sjukeheim:

Varighet tilpassa individuelle behov

- Ha utarbeid eigen behandlingsplan
- Tilbod om Individuell Plan
- Kommunen skal ha moglegheit for bruk av intravenøs behandling

Oppfølging i heimkommunen:

- Oppfølging av fastlege
- Tilbod om kols meistringskurs
- Tilbod om Individuell Plan
- Tilbod om fysioterapi / treningsveiledning / frisklivssentral
- Tilbod om kommunale tenester, heimesjukepleie, lungekontakt, heimehjelp, ergoterapi og ernæringsfysiolog
- Tilbod om kontakt med NAV
- Informasjon om aktuelle interesseorganisasjonar

- [BMJ/Best practice – British medical Journal-Symptom, diagnose, behandling og oppfølging](#)
- [Røykestopp-slutta.no](#)
- [Røyketelefonen 800 400 85](#)
- [Å reise med oksygen](#)
- [Norsk elektronisk legehåndbok](#)
- [Råd om kosthold - helsedirektoratet](#)
- [Min Oksygenperm](#)
  - Eks. på Inhalasjonsapparat
  - Eks. på oksygenapparat
  - Metode for å løysa slim
  - Enkle øvingar
  - Øvingar når du er tung i pusten
  - Avspenning
  - Eigenbehandlingsskjema
- [Helse Førde LMS](#)
  - [Kols meistringskurs](#)

Lege

Heimesjukepleie/
sjukeheimAnna
helsepersonellSpesialist -
helsetenesta

Pasienten har nådd palliativ fase når følgende kriteriar er oppfylte

- Alvorleg lungesjukdom med tung pust i kvile, trøttheit, redusert funksjonsevne, hyppige forverringar
- Høgresidig hjartsvikt
- For lite O₂ i blodet (hypoksi) i kvile
- For mykje CO₂ i blodet (Hyperkapni)
- Andre faktorar: utilsikta vekttaap de siste 6 månader, hurtig puls i kvile

Symptomlindring

- Fokus på auka livskvalitet med respekt for pasienten sin autonomi, kor behandlingen individualiserast
- Oksygenbehandling er anbefalt
- Opplæring til pasient og pårørande i pusteøvingar og avspenningar, meistringstøtte
- God munnhygiene
- Smertelindring ved behov
- Angstdempande ved behov
- Edmonton Symptom Assessment System (ESAS-r)
- Liverpool Care Pathway (LCP)

Palliasjon kan utførast

- i sjukehus
- i sjukeheim
- i heimen, krev då høg fagleg kompetanse hjå tilsette i kommunen

Dokument og linkar

- [Nasjonal veileder for langtids mekanisk ventilasjonsbehandling](#)
- [Å leve med kols \(brosjyre frå LHL\)](#)
- [Tekniske hjelpemiddel ved oksygenbehandling](#)
- [Oksygen i heimen](#)
- [Oksygen – spørsmål og svar](#)
- [Esas-r symptom registreringskjema](#)
- [Symptomlindring i slutfasen av livet](#)
- [Praktisk informasjon om lindrande behandling](#)
- [Liverpool care pathway \(LCP\)](#)
- [Min Oksygenperm](#)

Lege

Sjukehus

Sjukeheim

Heimesjukepleie med
retteleiing av palliativt team

- HOD: [Nasjonal faglig retningslinje og veileder for forebygging, diagnostisering og oppfølging](#)
- [GOLD guidenes –Internasjonale retningslinjer for kols](#)
- [HOD: Samhandlingsreformen – Stortingsmelding 47 \(2008 -2009\)](#)

Prosjektdokument

tilbake til
hovedmeny

Fagdag

- [Program](#)
- [Evaluering](#)

[Prosjektomtale](#)

[Rapport forprosjekt](#)

[Rapport prosjekt](#)